

มาตรฐานการรู้สารสนเทศ สมาคมบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยออสเตรเลีย *

กองบรรณาธิการ

มาตรฐานการรู้สารสนเทศ (Information Literacy Standards) ของสภาบรรณารักษ์มหาวิทยาลัยออสเตรเลีย (Council of Australian University Librarians) ได้จัดทำขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศออสเตรเลียเมื่อ ค.ศ. 2000 โดยมีการจัดประชุมสัมมนาระหว่างวันที่ 22-23 กันยายน ค.ศ. 2000 ณ มหาวิทยาลัยออสเตรเลียใต้ (University of South Australia) มีผู้เข้าร่วมประชุมโดยเป็นผู้แทนจากมหาวิทยาลัยของประเทศออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ ผู้แทนจากโรงเรียน ผู้แทนจากฝ่ายการศึกษา ผู้แทนจากสภาห้องสมุดแห่งออสเตรเลีย และผู้แทนจากสมาคมห้องสมุดและสารสนเทศแห่งออสเตรเลีย จำนวน 62 คน

ที่ประชุมได้ศึกษาที่มาของการกำหนดมาตรฐานจากเอกสาร รายงานการวิจัย และการฝึกปฏิบัติ และที่สำคัญได้ยึดมาตรฐานการรู้สารสนเทศสำหรับการอุดมศึกษา (Information literacy standards for higher education) ของสมาคมห้องสมุดวิทยาลัยและการวิจัย (Association of College and Research Libraries) ที่ประกาศใช้ในประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นหลักในการจัดทำมาตรฐาน

กองบรรณาธิการเห็นเป็นประโยชน์ในการศึกษาจึงได้แปลมาตรฐานเพื่อให้ทราบสาระของมาตรฐานดังกล่าว

มาตรฐานและผลลัพธ์

มาตรฐานที่ 1

ผู้รู้สารสนเทศรู้ถึงความต้องการสารสนเทศ และกำหนดขอบเขตความต้องการสารสนเทศได้

* Council of Australian University Librarians. (2001). **Information literacy standards.**

ผลลัพธ์

1.1 ผู้รู้สารสนเทศสามารถระบุและแสดงความต้องการสารสนเทศของคนได้ชัดเจน

ตัวอย่าง

1.1.1 ปรีกษากับบุคคลอื่น ประกอบด้วยเพื่อนร่วมงาน ผู้เชี่ยวชาญสนทนากับบุคคลอื่น และสนทนาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในหัวข้อที่ศึกษาเพื่อกำหนดเรื่องหรือสารสนเทศอื่น ๆ ที่ต้องการ

1.1.2 สืบหาแหล่งสารสนเทศทั่วไปเพื่อให้เข้าใจในหัวข้อที่จะศึกษามากขึ้น

1.1.3 ระบุแนวความคิดหลัก และกำหนดคำศัพท์ที่สอดคล้องกับทิศทางคำถามเกี่ยวกับสารสนเทศที่ต้องการได้รับ

1.1.4 ระบุหรือแก้ไขความต้องการสารสนเทศที่ตรงกับความต้องการ

1.1.5 มีความเข้าใจว่าสารสนเทศนั้นสามารถบูรณาการเข้ากับความคิดที่มีอยู่เดิม ประสพการณ์ และ/หรือวิเคราะห์สร้างเป็นสารสนเทศชิ้นใหม่

1.1.6 กำหนดกรอบความรู้ที่มีอยู่เดิม

1.2 ผู้รู้สารสนเทศเข้าใจจุดมุ่งหมาย ขอบเขต และความเหมาะสมของแหล่งสารสนเทศที่หลากหลาย

ตัวอย่าง

1.2.1 เข้าใจวงจรการผลิต การรวบรวม การเผยแพร่สารสนเทศที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

1.2.2 รู้ถึงการจัดหมวดหมู่ของความรู้ซึ่งแตกต่างกันไปตามสาขาวิชาซึ่งส่งผลต่อวงจรการผลิต การรวบรวมสารสนเทศ และการเข้าถึงแต่ละสาขาวิชา

1.2.3 แยกแยะคุณค่าความแตกต่างของแหล่งสารสนเทศในรูปแบบต่าง ๆ เช่น บุคคล ตัวแทน วัสดุมีเดีย ฐานข้อมูล เว็บไซต์ ชุดข้อมูล วัตถุทัศนวัสดุ หนังสือ

1.2.4 สามารถแยกแยะสื่อตามวัตถุประสงค์การผลิตสำหรับกลุ่มผู้ใช้ที่แตกต่างกันได้ เช่น สารสนเทศทั่วไปกับสารสนเทศวิชาการ สารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน สารสนเทศที่เป็นอดีต

1.2.5 อธิบายความแตกต่างระหว่างแหล่งสารสนเทศปฐมภูมิ และทุติยภูมิ โดยตระหนักว่าแหล่งสารสนเทศนั้นมีคุณค่าและลักษณะการใช้ก็แตกต่างกันตามสาขาวิชา

1.2.6 เข้าใจว่าสารสนเทศที่เป็นข้อมูลดิบนั้นมาจากแหล่งสารสนเทศปฐมภูมิ

1.3 ผู้รู้สารสนเทศ สามารถพิจารณาถึงค่าใช้จ่ายและประโยชน์ที่จะได้รับจากสารสนเทศที่ต้องการ ตัวอย่าง

1.3.1 กำหนดสารสนเทศที่ต้องการใช้และตัดสินใจใช้ กระบวนการค้นหาสารสนเทศอย่างกว้างขวาง เช่น การใช้แหล่งทรัพยากรจากที่อื่น ๆ นอกเหนือจากแหล่งที่เคยใช้ อันได้แก่ รูปภาพ วีดีโอ เอกสาร หรือแผ่นเสียง บริการรับส่งเอกสาร

1.3.2 พิจารณาถึงความยืดหยุ่นของการเรียนรู้ทักษะใหม่ ๆ เพื่อช่วยในการรวบรวมสารสนเทศที่ต้องการ และความเข้าใจบริบทของเรื่อง

1.3.3 กำหนดแผนและช่วงระยะเวลา ที่ต้องการสารสนเทศ

1.4 ผู้รู้สารสนเทศสามารถประเมินเข้าถึงขอบเขตของสารสนเทศที่ต้องการใช้ได้

ตัวอย่าง

1.4.1 ทบทวน ปรับปรุงหรือแก้ไขคำถามเกี่ยวกับสารสนเทศที่ต้องการให้ชัดเจน

1.4.2 ใช้และสามารถกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกทรัพยากรสารสนเทศ

มาตรฐานที่ 2 ผู้รู้สารสนเทศสามารถเข้าถึงสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ผลลัพธ์

2.1 ผู้รู้สารสนเทศสามารถเลือกสรรกระบวนการสืบค้นที่เหมาะสม หรือ เลือกสรรเครื่องมือเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการ

ตัวอย่าง

2.1.1 กำหนดวิธีการที่ใช้ศึกษาได้เหมาะสม เช่น การทดลอง การสาธิต การทำงานภาคสนาม

2.1.2 ศึกษาประโยชน์และประยุกต์ใช้กระบวนการสืบค้นหลาย ๆ วิธี

2.1.3 ศึกษาขอบเขต เนื้อหา และ โครงสร้างของเครื่องมือเข้าถึงสารสนเทศ

2.1.4 คัดเลือกวิธีการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่เหมาะสมเพื่อเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการใช้ จากวิธีการศึกษา หรือเครื่องมือเข้าถึงสารสนเทศ

2.1.5 ปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญด้านสารสนเทศเพื่อที่จะช่วยให้ทราบถึงเครื่องมือค้นหาสารสนเทศ

2.2 ผู้รู้สารสนเทศสามารถกำหนดกลยุทธ์การสืบค้นสารสนเทศและดำเนินการตามที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวอย่าง

2.2.1 วางแผนการค้นคว้าที่เหมาะสมกับวิธีการที่ศึกษา

2.2.2 กำหนดคำสำคัญ คำพ้อง และคำที่สัมพันธ์กับสารสนเทศที่ต้องการใช้ได้

2.2.3 คัดเลือกคำศัพท์ควบคุมที่เฉพาะเจาะจง หรือหมวดหมู่เฉพาะของสาขาวิชา หรือเครื่องมือเข้าถึงสารสนเทศ

2.2.4 กำหนดกลยุทธ์การสืบค้นโดยใช้คำสั่งที่เหมาะสมกับ เครื่องมือเข้าถึงสารสนเทศ เช่น ทรรกบูลีน การตัดปลายคำ ฐานข้อมูล โปรแกรมค้นหา หรือการใช้เครื่องมือที่มีอยู่ภายในแหล่งนั้น ๆ เช่น ใช้ดรรรชนี สำหรับการค้นหาในหนังสือ

2.2.5 ปรับปรุงกลยุทธ์การสืบค้นไปใช้กับเครื่องมือเข้าถึงสารสนเทศต่าง ๆ โดยใช้คำสั่งที่เหมาะสม การใช้โปรโตคอล และตัวค้นหาข้อมูล

2.2.6 ปรับปรุงกระบวนการสืบค้นที่เหมาะสมกับสาขาวิชา

2.3 ผู้รู้สารสนเทศสามารถใช้วิธีการค้นคืนสารสนเทศโดยใช้วิธีการที่หลากหลาย

ตัวอย่าง

2.3.1 ใช้เครื่องมือเข้าถึงสารสนเทศต่าง ๆ ในการค้นคืนสารสนเทศในรูปแบบที่หลากหลาย

2.3.2 ใช้แผนการจัดหมู่ระบบต่าง ๆ เช่น ระบบเลขเรียกหนังสือหรือดรรรชนี เพื่อเข้าถึงสารสนเทศภายในห้องสมุดและแหล่งอื่น ๆ

2.3.3 ใช้บริการออนไลน์หรือใช้บริการจากบุคคลเพื่อค้นหา สารสนเทศที่ต้องการ เช่น บริการจัดส่งเอกสาร สมาคมวิชาชีพ หน่วยงานการวิจัย แหล่งสารสนเทศชุมชน ผู้เชี่ยวชาญและผู้ปฏิบัติงานต่าง ๆ

2.3.4 ใช้การสำรวจ เขียนจดหมาย การสัมภาษณ์ และวิธีการอื่น ๆ ตามความต้องการเพื่อค้นหาสารสนเทศปฐมภูมิ

**มาตรฐานที่ 3 ผู้รู้สารสนเทศสามารถประเมินคุณค่าสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศอย่างมี
วิจารณ์ญาณและบูรณาการสารสนเทศที่เลือกสรรแล้วเข้ากับความรู้เดิม**

ผลลัพธ์

3.1 ผู้รู้สารสนเทศสามารถประเมินการใช้ประโยชน์ของสารสนเทศที่เข้าถึงได้

ตัวอย่าง

3.1.1 ประเมินด้านปริมาณ คุณภาพ และความสอดคล้องกับผลการค้นหาเพื่อเป็นแนวทางใน
การเลือกเครื่องมือเข้าถึงสารสนเทศ หรือวิธีการศึกษาอื่นที่ได้ประโยชน์มากที่สุด

3.1.2 บอกถึงข้อบกพร่องในการค้นคืน และกำหนดกลยุทธ์การสืบค้นที่ควรปรับปรุง

3.1.3 ทำการค้นหาซ้ำโดยการปรับปรุงกลยุทธ์การสืบค้นถ้าจำเป็น

3.2 ผู้รู้สารสนเทศสามารถสรุปแนวคิดสำคัญของสารสนเทศที่รวบรวมได้

ตัวอย่าง

3.2.1 อ่านข้อความและรวบรวมใจความสำคัญของเรื่องได้

3.2.1 เรียบเรียงสารสำคัญเป็นคำพูดของตนเองและคัดเลือกข้อมูลที่ถูกต้อง

3.2.3 ระบุนุसारสนเทศที่สามารถนำไปอ้างอิงได้

**3.3 ผู้รู้สารสนเทศสามารถอธิบายและประยุกต์ใช้เกณฑ์ขั้นต้นในการประเมินสารสนเทศและแหล่ง
สารสนเทศได้**

ตัวอย่าง

3.3.1 ตรวจสอบและเปรียบเทียบสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อประเมินค่าความ
เชื่อถือของเนื้อหา ความเที่ยงตรง ความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือของผู้แต่ง ความทันสมัย ทัศนคติหรือ
ความคลาดเคลื่อนของสารสนเทศได้

3.3.2 วิเคราะห์โครงสร้างและเหตุผลเพื่อสนับสนุนข้อพิสูจน์หรือวิธีการศึกษา

3.3.3 พิจารณาและรู้ถึงคำถามที่ลำเอียง การปลอมแปลง หรือการชักย้ายสารสนเทศ

3.3.4 คำนึงถึงบริบทด้านวัฒนธรรม ลักษณะทางกายภาพซึ่งเป็นบริบทของสารสนเทศที่สร้าง
ขึ้นและเข้าใจผลกระทบที่มีต่อการแปลความสารสนเทศ

3.3.5 พิจารณาและเข้าใจความเป็นอคติของตัวเองกับบริบททางด้านวัฒนธรรม

3.4 ผู้รู้สารสนเทศสามารถเข้าใจและแปลความหมายสารสนเทศอย่างมีเหตุผล โดยการสนทนากับบุคคลอื่น ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง และ/หรือผู้ปฏิบัติงานต่างๆ

ตัวอย่าง

3.4.1 มีส่วนร่วมการอภิปรายในกลุ่มและการอภิปรายอื่นๆ

3.4.2 มีส่วนร่วมในการสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ ออกแบบ การบรรยายแบบต่างๆ เช่น จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ กระดานแจ้งข่าว ห้องสนทนา

3.4.3 ขอความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เครื่องมือหลายแบบ เช่น การสัมภาษณ์ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ บริการจดหมายข่าว

3.5 ผู้รู้สารสนเทศสามารถพิจารณาบททวนว่าคำถามที่ตั้งไว้ในช่วงแรกควรได้รับการปรับปรุงหรือไม่

ตัวอย่าง

3.5.1 ตัดสินใจได้ว่ามีความพึงพอใจในสารสนเทศที่พบนั้น หรือต้องการสารสนเทศอื่นเพิ่มเติม

3.5.2 ทบทวนกลยุทธ์การสืบค้นและเพิ่มเติมแนวความคิดอื่นตามความจำเป็น

3.5.3 ทบทวนการใช้เครื่องมือเข้าถึงสารสนเทศ และขยายไปยังเครื่องมืออื่นตามความจำเป็นได้

มาตรฐานที่ 4 ผู้รู้สารสนเทศสามารถจัดหมวดหมู่ เก็บรวบรวม ถ่ายโอน และร่างสารสนเทศ ที่รวบรวมได้ หรือผลิตขึ้นมาใหม่ได้

ผลลัพธ์

4.1 ผู้รู้สารสนเทศสามารถติดต่อข้อความ บันทึกและจัดการสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศ

ตัวอย่าง

4.1.1 คัดเลือกเทคโนโลยีที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการจัดการกับสารสนเทศที่ต้องการได้ เช่น ใช้วิธีการคัดลอก/วาง ถ่ายเอกสาร เครื่องสแกนเนอร์(Scanner) อุปกรณ์วัดทัศน หรือเครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจต่างๆ

4.1.2 สร้างระบบ วางโครงสร้างเพื่อจัดการสารสนเทศได้ เช่น บัตรบันทึกข้อมูล บันทึกตอนท้าย

4.1.3 พิจารณาแยกแยะความแตกต่างระหว่างแหล่งสารสนเทศแต่ละประเภท เข้าใจส่วนประกอบ และเขียนรูปแบบการอ้างอิงแหล่งสารสนเทศได้

4.1.4 บันทึกสารสนเทศที่ตรงกับความต้องการ เพื่อใช้สำหรับการอ้างอิงในอนาคต

4.1.5 จัดการกับเอกสาร รูปภาพ และข้อมูลที่เป็นดิจิทัลที่ต้องการ โดยเปลี่ยนรูปสิ่งเหล่านี้จากรูปแบบ และตำแหน่งเดิมและปรับเปลี่ยนไปเป็นเนื้อหาในรูปแบบใหม่

4.2 ผู้รู้สารสนเทศควรระวังรักษาระบบ และอุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่างๆ ของระบบ

ตัวอย่าง

4.2.1 เคารพสิทธิต่างๆ ของผู้ใช้ทุกคน และไม่ทำทรัพยากรสารสนเทศเสียหาย

4.2.2 อ้างอิงทรัพยากรสารสนเทศที่ใช้อย่างถูกต้อง

4.2.3 ระวังวงจรที่จะแพร่ไวรัสคอมพิวเตอร์

4.3 ผู้รู้สารสนเทศเข้าใจการจัดหา การจัดเก็บ และการเผยแพร่เอกสารข้อมูล รูปภาพหรือเสียง อย่างถูกกฎหมายได้

ตัวอย่าง

4.3.1 ปฏิบัติตามข้อกำหนดตามกฎหมาย และพระราชบัญญัติ

4.3.2 ขอมรับความประสงค์ของข้าพเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญา

4.3.3 เข้าใจเรื่องลิขสิทธิ์ และกฎหมายสิทธิส่วนบุคคล และเคารพทรัพย์สินทางปัญญาอื่นๆ

4.3.4 การจัดการ การตีพิมพ์ และการเผยแพร่สารสนเทศต้อง ไม่ละเมิดกฎหมายลิขสิทธิ์หรือสิทธิส่วนบุคคล

4.3.5 มีความเข้าใจข้อตกลง ในการจัดหาและการเผยแพร่สารสนเทศเพื่อการศึกษา และการวิจัย

มาตรฐานที่ 5 ผู้รู้สารสนเทศควรขยาย ตีกรอบ หรือวางโครงร่าง หรือสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ โดยบูรณาการจากความรู้เดิม และความรู้ใหม่ เป็นของตนหรือของกลุ่มได้

ผลลัพธ์

5.1 ผู้รู้สารสนเทศสามารถประยุกต์ใช้สารสนเทศเดิมและสารสนเทศใหม่ในการวางแผนและสร้างสรรค์ผลงานที่กำหนดไว้ได้

ตัวอย่าง

5.1.1 มีความเข้าใจว่าสารสนเทศและความรู้ในสาขาวิชาใดๆ นั้นเป็นส่วนหนึ่งของโครงสร้างทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการสัมมนาและการค้นคว้าวิจัย

5.1.2 จัดการกับเนื้อหาในลักษณะที่สนับสนุนจุดประสงค์ และรูปแบบของงานที่ต้องการ เช่น ทำโครงเรื่อง ทำฉบับร่าง กระดานข่าว

5.1.3 อธิบายถึงความรู้และทักษะต่างๆ ที่มาจากประสบการณ์เดิมได้อย่างชัดเจนเพื่อวางแผนและสร้างสรรค์ผลงาน

5.1.4 บุคลากรสารสนเทศใหม่ รวมทั้งทำแนวคิดในลักษณะที่สนับสนุนจุดประสงค์ของผลงานที่ต้องการ

5.2 ผู้รู้สารสนเทศสามารถสังเคราะห์แนวคิดหลัก เพื่อสร้างเป็นแนว ความคิดใหม่

ตัวอย่าง

5.2.1 รู้ถึงความเกี่ยวข้องกันระหว่างความคิดรวบยอดที่นำมา รวมกันและพยายามใช้ให้เป็นประโยชน์

5.2.2 สังเคราะห์ แล้วตั้งสมมุติฐานได้ว่าควรศึกษาหรือค้นหา สารสนเทศอื่นเพิ่มเติมหรือไม่

5.2.3 ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น ตารางแผ่นข้อมูล ฐานข้อมูล มัลติมีเดีย และอุปกรณ์วัดทัศน์ เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ของความคิด และปรากฏการณ์ต่างๆ

5.3 ผู้รู้สารสนเทศสามารถเปรียบเทียบความรู้ใหม่ กับความรู้เดิมเพื่อ ให้ทราบถึงคุณค่าที่เพิ่มขึ้น สิ่ง ที่ขัดแย้งกัน หรือคุณลักษณะเฉพาะอื่นๆ ของสารสนเทศได้

ตัวอย่าง

5.3.1 กำหนดได้ว่ามีความพอใจสารสนเทศที่ได้ หรือต้องการ สารสนเทศอื่นๆ

5.3.2 ใช้เหตุผลในการคัดเลือกเกณฑ์ เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ว่าสารสนเทศที่รวบรวมมาได้นั้นขัดแย้งกับสารสนเทศที่ได้จากแหล่งอื่น ๆ หรือไม่

5.3.3 สรุปสารสนเทศที่รวบรวมได้

5.3.4 ทดสอบทฤษฎีด้วยเทคนิควิธีการที่เหมาะสมกับสาขานั้นๆ เช่น การสาธิต การทดลอง

5.3.5 กำหนดความถูกต้องที่เป็นไปได้โดยการตั้งคำถามถึงแหล่งข้อมูล ข้อจำกัดของเครื่องมือ รวบรวมสารสนเทศ หรือกลยุทธ์ และความมีเหตุผลของการสรุปความ เพื่อเปรียบเทียบกับสารสนเทศ หรือความรู้ที่มีอยู่เดิม

5.3.6 คัดเลือกสารสนเทศที่รวบรวมได้ให้ตรงกับหัวข้อที่ศึกษา

5.4 ผู้รู้สารสนเทศสามารถบวทวนกระบวนการที่พัฒนาเพื่อผลิตผลงานที่ต้องการได้

ตัวอย่าง

5.4.1 คงไว้ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกระบวนการค้นหาสารสนเทศ การประเมินและกระบวนการสื่อสารสนเทศ

5.4.2 ทบทวนความรู้ วิเคราะห์ความสำเร็จ ความล้มเหลว และกลยุทธ์ทางเลือกที่ผ่านมา

5.5 ผู้รู้สารสนเทศสามารถสื่อสารความรู้ ความคิดไปสู่บุคคลอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวอย่าง

5.5.1 เลือกวิธีการสื่อสารที่เหมาะสมกับเนื้อหา และผู้รับสารสนเทศ

5.5.2 ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมในการผลิตงานที่ต้องการได้

5.5.3 ผลิตงานโดยคำนึงถึงการออกแบบและการสื่อสารสนเทศที่เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อม

5.5.4 สามารถสื่อสารอย่างชัดเจนด้วยวิธีการที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้รับที่เป็นเป้าหมายได้

มาตรฐานที่ 6 ผู้รู้สารสนเทศมีความเข้าใจบริบททางวัฒนธรรม เศรษฐกิจ กฎหมาย และสังคม เกี่ยวเนื่องกับการใช้ การเข้าถึงสารสนเทศ รวมทั้งใช้สารสนเทศอย่างมีจริยธรรม ขอบด้วยกฎหมาย และเคารพสิทธิต่าง ๆ

ผลลัพธ์

6.1 ผู้รู้สารสนเทศมีความเข้าใจบริบททางวัฒนธรรม จริยธรรม กฎหมาย และสังคมที่แวดล้อม สารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศได้

ตัวอย่าง

6.1.1 ระบุและสามารถอภิปรายประเด็นที่เกี่ยวกับสิทธิส่วนบุคคลและความปลอดภัยในการ ใช้สิ่งพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์

6.1.2 ระบุและสามารถอภิปรายประเด็นที่เกี่ยวกับการเข้าถึง สารสนเทศทั้งที่ไม่เสียค่าใช้จ่าย กับที่เสียค่าใช้จ่าย

6.1.3 ระบุและสามารถอภิปรายประเด็นที่เกี่ยวกับการตรวจสอบสารสนเทศและเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น

6.1.4 มีความเข้าใจทรัพย์สินทางปัญญา ลิขสิทธิ์ และการใช้วัสดุที่มีลิขสิทธิ์อย่างถูกต้อง

6.1.5 เข้าใจถึงความเหลื่อมล้ำด้านสารสนเทศ ตามปัจจัยทางสภาพเศรษฐกิจของสังคม

6.2 ผู้รู้สารสนเทศควรปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ นโยบาย และมารยาทที่เกี่ยวกับการเข้าถึง และการใช้ทรัพยากรสารสนเทศได้

ตัวอย่าง

6.2.1 เข้าใจการจัดหา การจัดเก็บ และการเผยแพร่เอกสาร ข้อมูล รูปภาพ หรือเสียง อย่างถูกกฎหมายได้

6.2.2 ปฏิบัติตามนโยบายของหน่วยงานในการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศ

6.2.3 มีความเข้าใจว่าการลอกเลียนผลงานของคนอื่นเป็นเช่นไร (Plagiarism) และไม่แอบอ้างเอาผลงานหรือความคิดของผู้อื่นมาเป็นของตน

6.2.4 มีความเข้าใจนโยบายของสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

6.2.5 มีส่วนร่วมในการอภิปรายผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ยอมรับและปฏิบัติอย่างเคร่งครัด เช่น มารยาทเครือข่าย

6.3 ผู้รู้สารสนเทศควรอ้างอิงแหล่งสารสนเทศในการสื่อสารผลงาน

ตัวอย่าง

6.3.1 คัดเลือก รูปแบบการอ้างอิงสารสนเทศได้เหมาะสมและใช้ในการอ้างอิงแหล่งสารสนเทศ

6.3.2 ยอมรับว่าแหล่งสารสนเทศนั้นมีสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

6.3.3 มีความเข้าใจและเคารพความเชื่อดั้งเดิม และยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศ

มาตรฐานที่ 7 ผู้รู้สารสนเทศควรตระหนักถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการมีส่วนร่วมของพลเมืองนั้น จำเป็นต้องมีการรู้สารสนเทศ

ผลลัพธ์

7.1 ผู้รู้สารสนเทศเห็นคุณค่าการรู้สารสนเทศจำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศ จึงจะทำให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างอิสระตลอดชีวิต

ตัวอย่าง

7.1.1 ใช้แหล่งสารสนเทศที่หลากหลายเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจต่าง ๆ

7.1.2 ค้นหา จัดเก็บ เผยแพร่สารสนเทศตามสาขาต่าง ๆ ที่สนใจและ/หรือสาขาที่เชี่ยวชาญ โดยการติดตามจากแหล่งสารสนเทศ

7.1.3 มีความพึงพอใจและบรรลุผลสำเร็จในการใช้สารสนเทศและแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ

7.1.4 ติดตามแหล่งสารสนเทศ เทคโนโลยีสารสนเทศ เครื่องมือเข้าถึงสารสนเทศและวิธีการ สืบค้นให้ทันสมัยเสมอ

7.1.5 ตระหนักว่ากระบวนการค้นหาสารสนเทศหมุนเวียนไปเรื่อย ๆ ไม่คงที่

7.2 ผู้รู้สารสนเทศสามารถพิจารณาว่าสารสนเทศใหม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถาบันประชาธิปไตย และผลกระทบต่อบุคคลหรือไม่ และค่อย ๆ ประสานความแตกต่างนั้น

ตัวอย่าง

7.2.1 ระบุความแตกต่างของค่านิยมที่หมุนเวียนเป็นสารสนเทศใหม่ หรือสารสนเทศมีความเกี่ยวข้องกับค่านิยมของบุคคลและความเชื่อต่าง ๆ

7.2.2 ใช้เหตุผลที่จะยอมรับหรือปฏิเสธแนวความคิดที่พบได้

7.2.3 รักษาหรือเชื่อมต่อกับค่านิยมโดยใช้ความรู้และประสบการณ์

สำนักงานทรัพยากรและเทคโนโลยีสารสนเทศ
Office of Academic Resources and Information